

**AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA
GLAVNOG GRADA D.O.O. PODGORICA**

**GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA
ZA SPOMENIK PRIRODE "PARK ŠUMA GORICA"
ZA 2025. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. CILJEVI ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPRIJEĐENJA I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENOG PODRUČJA	7
3. PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2025. GODINU.....	8
3.1 Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti	8
3.2 Očuvanje naslijeđenih (tradicionalnih) i kulturno - istorijskih vrijednosti.....	10
3.3 Upravljanje posjećivanjem, edukacija, interpretacija i promocija	10
3.4 Razvoj kapaciteta upravljača	11
4. TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH AKTIVNOSTI ZA 2025. GODINU	12
5. IZVORI FINANSIRANJA.....	22

1. UVOD

Godišnji Program upravljanja za Spomenik prirode "Park šuma Gorica" donosi se u skladu sa članovima 58 i 59 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG“, br.54/16), članom 6 Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada Podgorica (Sl. list CG - opštinski propisi, br. 24/16 od 27.05.2016, 054/19 od 30.12.2019.) i Planom upravljanja za spomenik prirode "Park šuma Gorica" 2024-2029. godine (usvojen na XI sjednici Skupštine GG 21.03.2024.), kojima je propisano da Društvo donosi godišnji program upravljanja, a koji na prijedlog izvršnog direktora usvaja Savjet Društva, a saglasnost daje nadležni organ lokalne uprave, Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj.

Ovaj program se izrađuje u skladu sa Priručnikom za izradu godišnjih programa upravljanja zaštićenim područjima. Naručilac ovog priručnika je UNEP - GEF projekat za morska zaštićena područja „Promovisanje i upravljanje zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“. Nosilac izrade priručnika je tadašnje Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Tabela 1. Informacije o zaštićenom području

VRSTA I KATEGORIJA ZAŠTITE	POVRŠINA (na teritoriji Glavnog grada)	ADMINISTRATIVNE GRANICE	GODINA PROGLAŠENJA	NAZIV AKTA PROGLAŠENJA
Spomenik prirode	105 ha	Granice su definisane Odlukom o proglašenju	2022.	Odluka o proglašenju spomenika prirode Park šume Gorica (Sl. list CG – opštinski propisi, br. 31/2022)

Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice (AUZP) je osnovana marta 2021. godine i upravlja sa četiri zaštićena područja na teritoriji Glavnog grada (Parkom prirode "Komovi", Parkom prirode "Rijeka Zeta", Spomenikom prirode "Pećina Magara" i Spomenikom prirode "Park šuma Gorica").

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Odlukom o osnivanju Društva, AUZP obavlja poslove zaštite, unaprijeđenja, promocije i održivog razvoja zaštićenog područja; obezbjeđuje službu zaštite; obezbjeđuje sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite; prati stanje u zaštićenim područjima, kao i priprema i donosi planove i programe upravljanja zaštićenim područjima.

Tabela 2. Obradivači godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem

IME I PREZIME	RADNO MJESTO ILI FUNKCIJA	ORGANIZACIONA JEDINICA UPRAVLJAČA ILI DRUGI SUBJEKT
Jasna Gajević	Izvršna direktorica	
Ana Pajević Tošić	Savjetnica za zaštitu prirode	Stručna Služba

mr Sanja Pavićević	Savjetnica za zaštitu životne sredine	Stručna Služba
Jelena Dragović	Savjetnica za šumarstvo	Stručna Služba
Zoran Bojović	Saradnik za razvoj i unaprijeđenje SP „Park šuma Gorica	Služba za administrativne poslove

Tabela 3. Opšta i planska akta na osnovu kojih je urađen godišnji program upravljanja

NAZIV DOKUMENTA	USKLAĐENOST	REFERENCA	PLANIRANA GODINA REVIZIJE/ IZRADE NOVOG DOKUMENTA	NAPOMENA
Odluka o osnivanju Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice	"Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 24/16 i 54/19	https://www.auzp.me/dokumenta/		
Statut AUZP	Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", broj 047/21 od 31.12.2021.god	https://www.auzp.me/dokumenta/		
Pravilnik o unutrašnjem redu i radu Službe zaštite u zaštićenim područjima Podgorice	Odluka Savjeta br.533 od 29.09.2022.god.	https://www.auzp.me/dokumenta/		
Plan upravljanja za spomenik prirode "Park šuma Gorica" 2024-2029. godine	Usvojen na XI sjednici Skupštine GG 29.03.2024.	https://www.auzp.me/wp-content/uploads/2024/07/Plan-upravljanja-za-SP-Park-suma-Gorica-za-period-2024-2029.pdf	2028.	

Tabela 4. Trenutno zaposlena lica

NAZIV RADNOG MJESTA	BR. RADNIH MJESTA	ORGANIZACIONA JEDINICA/SLUŽBA	OBRAZOVNI PROFIL	VRSTA RADNOG ANGAŽOVANJA	NAPOMENA
Izvršni/a direktor/ica	1	/	VII-Fakultet iz oblasti društvenih nauka	određeno	/
Pomoćnik/ca direktora	1	/	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka-Pravni fakultet	određeno	/
Šef/ica službe za administrativne poslove	1	Služba za administrativne poslove	VII1-Pravni fakultet	neodređeno	/
Saradnik/ca za razvoj i unaprijeđenje SP „Park šuma	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko	neodređeno	/

Gorica“			tehnoloških nauka ili humanističkih studija		
Saradnik/ca za razvoj i unapređenje PP „Komovi“	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili humanističkih studija	neodređeno	/
Savjetnik/ca za zaštitu životne sredine	1	Stručna služba	VII-2 Prirodno-matematički fakultet-fizika	neodređeno	/
Savjetnik/ca za zaštitu prirode	1	Stručna služba	VII 1- Prirodno-matematički fakultet - biologija	neodređeno	/
Savjetnik/ca za šumarstvo	1	Stručna služba	VII 1- Šumarski fakultet	neodređeno	/
Šef/ica službe zaštite	1	Služba zaštite	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka	neodređeno	/
Poslovni/a sekretar/ka	1	Služba za administrativne poslove	VI 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka	neodređeno	/
Zaštitar/ka	5	Služba zaštite	III ili IV stepen, da ispunjavaju uslove koji su utvrđeni Zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine	neodređeno	/

Tabela 5. Potrebe za zapošljavanjem novih lica

NAZIV RADNOG MJESTA	BR. RADNIH MJESTA	ORGANIZACIONA JEDINICA/ SLUŽBA	OBRAZOVNI PROFIL	VRSTA RADNOG ANGAŽOVANJA	NAPOMENA
Saradnik/ca za ekonomsko-finansijske poslove	1	Služba za administrativne poslove	VII1- Ekonomski fakultet	neodređeno	/
Saradnik/ca za odnose sa javnošću, marketing i turizam	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili humanističkih studija	neodređeno	/
Saradnik/ca za pisanje i praćenje projekata	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili	neodređeno	/

			humanističkih studija		
Šef/ica stručne službe	1	Stručna služba	VII1- PMF- biologija ili šumarski fakultet ili fakultet iz oblasti tehničko tehnoloških nauka	neodređeno	/

Tabela 6. Materijalno – tehnički resursi – nekretnine

NAZIV	POVRŠINA	SVRHA	VLASNIŠTVO	NAPOMENA
Poslovni prostor, Bulevar revolucije 78, 81000 Podgorica	40m ²	Privremeni smještaj Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice, uz mogućnost produženja	Vlada Crne Gore	Zaključci Vlade Crne Gore davanje nepokretnosti u svojini Crne Gore privremeno upravljanje i korišćenje bez naknade Glavnom gradu Podgorica, za potrebe smještaja Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice (br. 01-018/20-2945, od 07.05.2020.); Ugovor o ustupanju na privremeno upravljanje i korišćenje bez naknade poslovnog prostora (br. 0201-6231, od 01.07.2020.)
Streljački centar "Ljubović" - Radosava Burića bb	186 m ²	Privremeni smještaj Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice, uz mogućnost produženja	"Sportski objekti" d.o.o.	Poslovni prostor se sastoji od dva dijela, prvi dio AUZP koristi od decembra 2021., a drugi od januara 2024. Oba prostora su renovirana i opremljena za potrebe AUZP. Poslovni prostor se nalazi u zgradi Streljačkog centra „Ljubović“, poslovne jedinice „Sportski objekti d.o.o.“;

Tabela 7. Materijalno – tehnički resursi – pokretna imovina

NAZIV	BROJ	SVRHA	VLASNIŠTVO	NAPOMENA
Dacia Duster PGCGK60	1	Prevoz	Pravo korišćenja	
Dacia Duster PGCGP48	1	Prevoz	Vlasništvo upravljača	/
Renault Clio PGCGP49	1	Prevoz	Vlasništvo upravljača	/
Priključno vozilo-prikolica	1	Transport	Vlasništvo upravljača	/
Šreder - benzinska drobilica za grane 11.7 ks, 420 ccm Gude	1	Uništavanje drvnog otpada	Vlasništvo upravljača	/
Dron sa pratećom opremom	1	Nadzor i snimanje nenaseljenog dijela zaštićenog područja	Vlasništvo upravljača	/
Fotoaparati sa pratećom	1	Slikanje biljnih i	Vlasništvo upravljača	/

opremom		životinjskih vrsta		
Laptop	12	IT oprema	Vlasništvo upravljača	/
Štampači u boji	2	IT oprema	Vlasništvo upravljača	
Štampač/skener/fotokopir	5	IT oprema	Vlasništvo upravljača	
Desktop računar	1	IT oprema	Vlasništvo upravljača	/
Radio Veza MOTOROLA sa punjačima	4	Komunikaciona oprema	Vlasništvo upravljača	/
Saobraćajni znak (Informativna turistička tabla)	25	Obilježavanje zaštićenog područja	Vlasništvo upravljača	/
Info tabla	6	Informativna tabla	Vlasništvo upravljača	/
Kamera za snimanje divljači <i>Browning</i>	11	Monitoring životinjskih vrsta	Vlasništvo upravljača	/
Dvogled	1	Nadzor šticećenih područja	Vlasništvo upravljača	/
Durbin	1	Nadzor šticećenih područja	Vlasništvo upravljača	
GPS uređaj	1	Precizno pozicioniranje u prostoru	Vlasništvo upravljača	
Trimer	1	Oprema za održavanje ambijentalne higijene	Vlasništvo upravljača	
Motorna šega	1	Oprema za održavanje ambijentalne higijene	Vlasništvo upravljača	
Klima uređaji	6	Oprema za kancelariju	Vlasništvo upravljača	/
Radijatori	5	Oprema za kancelariju	Vlasništvo upravljača	/

2. CILJEVI ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPRIJEĐENJA I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

Jednogodišnji Plan upravljanja sadrži ciljeve i aktivnosti koje su predviđene Planom upravljanja za Spomenik prirode "Park šuma Gorica" za period 2024-2029. godine koje je neophodno uspostaviti, ali i kontinuirano obavljati: zaštitu i nadzor nad prirodnim i kulturnim vrijednostima Parka, održivim korišćenjem njegovih kulturnih i prirodnih dobara, kao i kontroli korisnika Parka.

Aktivnosti u godišnjem programu upravljanja svrstane su u jednu od odgovarajućih i preporučenih tematskih oblasti:

1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti,
2. Podrška očuvanju kulturno - istorijskih vrijednosti,
3. Upravljanje posjećivanjem, edukacija, interpretacija i promocija,
4. Razvoj kapaciteta upravljača.

Realizacijom Petogodišnjeg plana upravljanja (PU) kroz jednogodišnje planove rada Upravljača podstiče se unaprijeđenje stepena zaštite prostora, održivo korišćenje, promocija i prezentovanje značaja zaštite prirodnih dobara.

Kroz jednogodišnji program definišu se prioritetne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoringu prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine.

3. PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2025. GODINU

3.1 Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti

3.1.1. Očuvanje karakterističnih elemenata predjela/pejzaža

Kroz projekat "Upostavljanje NATURA 2000 staništa u Crnoj Gori" nastaviće se sa istraživanjem staništa i vrsta koje se nalaze na prostoru Park šume. U skladu sa Studijom zaštite i Planom upravljanja identifikovana su prioritetna reprezentativna staništa čije stanje će pratiti Stručna služba i uraditi monitoring protokole za ista.

62A0 - Istočno submediteranski suvi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) - Ovaj tip staništa je tipičan za isprana, suva, topla i skeletna zemljišta, i osim po termofilnim travama (*Stipa pulcherrima*, *Koeleria splendens*, *Bromus erectus*, *Poa bulbosa*, *Festuca vallesiaca*, *Chrysopogon gryllus* itd.) prepoznatljiv je i po prisustvu niskih, odrvenjelih ili poluodrvjenjelih aromatičnih žbunića (*Salvia officinalis*, *Satureja montana*, *Satureja subspicata*, *Micromeria juliana*, *Micromeria parviflora*, *Teucrium chamaedrys*, *capitatum*, *Helichrysum italicum*), čapljana (*Asphodelus microcarpus*) i značajnog broja endemičnih ili zakonom zaštićenih vrsta.

9250 – Šume i šikare makedonskog hrasta (*Quercus trojana*) - Najočuvanija sastojina makedonskog hrasta, koja ima formu prave šume, a ne njenih degradacionih oblika, nalazi se na vršnom platou park šume Gorica. Upravo ona predstavlja jednu od biološki najvrijednijih komponenti ovog lokaliteta.

Na osnovu izrađenog projekta pejzažnog uređenja vršnog platoa fazno će se realizovati aktivnosti na uređenju terena.

3.1.2. Kontinuirano praćenje stanja biloške raznovrsnosti na području Park šume Gorica

U saradnji sa Prirodnjačkim muzejom, PMF, CANU nastaviće se sa popunjavanjem i ažuriranjem baze podataka za vrste i staništa u parku. Baza podataka će poslužiti za upravljanje, korišćenje i praćenja stanja zaštićenog područja, kao i za potrebe uspostavljanja sistema savremenog upravljanja njime.

Nastaviće se saradnja sa stručnim institucijama (Agencija za zaštitu životne sredine, Prirodnjački muzej), kao i sa naučno-istraživačkim institucijama na identifikaciji prioritetnih biljnih i životinjskih vrsta i tipova staništa, pripremi monitoring protokola, kao i predlaganju aktivnih mjera zaštite.

3.1.3 Očuvanje povoljnog statusa populacija značajnih biljnih vrsta i zajednica u odnosu na rezultate početnih istraživanja

Stručna služba, zajedno sa spoljnim ekspertima iz oblasti flore, nastaviće inventarizaciju flore Park šume. Na osnovu podataka sa terena biće napravljen Izvještaj kao i karta prostiranja evidentiranih vrsta.

Takođe će se početi sa inventarizacijom endemičnih vrsta evidentiranih u PU, i u skladu sa podacima izradiće se protokol za njihov monitoring. U skladu sa njim će se sprovoditi i mjere očuvanja.

3.1.4 Očuvanje povoljnog statusa populacija značajnih biljnih vrsta i zajednica u odnosu na rezultate početnih istraživanja (rasprostranjenost i površina invazivnih vrsta)

Nastaviće se prikupljanje postojećih literaturnih podataka o invazivnim vrstama i u skladu sa tim će se izraditi njihov popis.

Nastaviće se monitoring invazivne vrste bagrema na vršnom platou i sprovesti mjere uklanjanja.

3.1.5 Očuvanje povoljnog stanja ugroženih i zaštićenih vrsta faune i gljiva u odnosu na rezultate početnih studija

Istražiće se stanje populacije slijepih miševa radi dopune podataka iz studije, identifikovati vrste za monitoring i monitoring vrsta.

U saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine (EPA), AUZP će raditi na inventarizaciji gljiva u parku. Posebna pažnja će biti usmjerena na kartiranje vrsta gljiva koje su opisane kao nove za nauku, *Pseudoboubovia benkertii* (Perić, 2013) i *Strobiloscypha cupressina* (Perić & al., 2014) sa Gorice, jer ova područja predstavljaju **locus classicus** za ove vrste. Takođe, tokom istraživanja pažnja bi bila usmjerena i na kartiranje drugih vrsta gljiva koje su značajne sa aspekta zaštite i eventualno na indetifikaciju negativnih uticaja na gljive i njihova staništa te utvrdilo stanje populacija značajnih vrsta.

Odradiće se dodatna istraživanja ornitofaune radi dopune podataka iz Studije u cilju identifikacije vrsta za monitoring.

3.1.6 Revitalizacija „Park šume Gorica“

Izradiće se planovi njege, zaštite i obnove park šume kao okvira za definisanje mjera zaštite i uređenja šumskih ekosistema. U Planu će biti izdefinisane aktivnosti intervencija sa planom realizacije i mjerama njege i zaštite.

Uspostaviće se stalni monitoring zdravstvenog stanja šume i implementiraće se program za sprečavanje širenja bolesti i štetočina u šumskom ekosistemu; vršiće se redovni monitoring zdravstvenog stanja kao i sprovođenje prilagođenih mjera za kontrolu i suzbijanje bolesti i štetočina.

Ove aktivnosti će zajedno realizovati Stručna služba AUZP u saradnji sa stručnim i sa naučno-istraživačkim institucijama, Upravom za šume i spoljnim ekspertima iz oblasti šumarstva.

Sprovodiće se sanitarno-higijenske i uzgojne mjere i to: uklanjanje suvih stabala, slomljenih grana, kresanje žbunja i redovno košenje trave. U djelovima gdje je podmladak izuzetno gust biće potrebno vršiti pravovremene prorede i invazivnih vrsta.

3.1.7 Unaprijediti sistem zaštite od požara

U saradnji sa Službom zaštite Glavnog grada i specijalizovanom firmom za oblast protivpožarne zaštite uradiće se Plan zaštite od požara i na osnovu njega će se unaprijediti infrastruktura Spomenika prirode.

Redovno će se održavati protivpožarne vlake (orezivanje i košenje, plijevljenje i dr.).

3.2 Očuvanje naslijeđenih (tradicionalnih) i kulturno - istorijskih vrijednosti

Podrška očuvanju kulturno - istorijskih vrijednosti sprovodiće se kroz nastavak saradnje sa Istorijskim institutom Crne Gore.

AUZP će uspostaviti saradnju sa Ministarstvom kulture i medija, Direktoratom za kulturnu baštinu.

Dodatno, AUZP će uspostaviti saradnju sa institucijama u čijoj su nadležnosti kulturno – istorijski spomenici koji se nalaze na ovom području (crkva Sv. Đorđa i Spomenik partizanu borcu).

3.3 Upravljanje posjećivanjem, edukacija, interpretacija i promocija

3.3.1 Unaprijeđivanje infrastrukture namijenjene posjetiocima

Započće se aktivnosti na uređenju i revitalizaciji vršnog platoa. Kroz projekat revitalizacije vršnog platoa brda značajno će se unaprijediti infrastruktura namijenjena posjetiocima (teretana na otvorenom, zelena učionica, vidikovac, staze i klupe i drugo).

U saradnji sa Zelenilom realizovaćemo redovnu obnovu parkovskog mobilijara (farbanje, popravka slomljenih djelova itd.).

3.3.2 Unaprijeđivanje infrastrukture u svrhu edukacije i interpretacije

AUZP će urediti tematske edukativne staze u cilju edukacije djece i njihovog upoznavanja sa zaštićenim područjem, biljnim i životinjskim svijetom, karakterističnim staništima. Edukativne staze će biti opremljene edukativnim tablama i mobilijarom koji na zanimljiv način predstavljaju biodiverzitet Gorice.

U saradnji sa Evropskom kućom na vršnom platou urediće se zelena učionica na otvorenom za ekološku edukaciju i praktično učenje.

3.3.3 Razvijeni programi edukacije na području „Park šume Gorica“

AUZP se konitirano bavi edukacijom i promocijom zaštićenih područja na teritoriji Glavnog grada, njihovim značajem i ulogom, kao i važnosti njihovog očuvanja. Usmjerenost ovom cilju ogleda se u komunikaciji na terenu, saradnji s institucijama, javnim nastupima, prisutnosti u medijima, uključenosti i izradi ekoloških programa, a prije svega u interpretaciji zaštićenih područja i njihove biološke raznolikosti. AUZP je razvila edukativni program za djecu predškolskog i školskog uzrasta koji se odnosi na upoznavanje zaštićenih područja, biljnog i životinjskog svijeta i njihove zaštite, sa posebnim akcentom na značaj pčela. U skladu sa edukativnim programom organizovaće se zanimljiva tematska predavanja/radionice u školama, a nastaviće se i terenska predavanja u Park šumi Gorica.

3.3.4 Park šuma Gorica prepoznata kao zaštićeno područje i područje rekreacije i ljubitelja prirode

AUZP će organizovati održavanje različitih manifestacija u saradnji sa TO Podgorica:

- Obilježavanje Dana Gorice,
- Održavanje manifestacije “Noć punog mjeseca”,

U saradnji sa Sekretarijatom za kulturu Glavnog grada i Udruženjem ljubitelja Gorice i prirode organizovaće se:

- Obilježavanje promjena godišnjih doba,
- Održavanje koncerata i drugih manifestacija u Mediteranskom vrtu.

AUZP će nastaviti sa pružanjem podrške sportskim, kulturnim i humanitarnim akcijama koje se održavaju na prostoru SP „Park šuma Gorica“.

AUZP će raditi na kreiranju vizuelnog identiteta Gorice.

3.4 Razvoj kapaciteta upravljača

3.4.1 Unaprijeđena znanja i vještine svih zaposlenih u Agenciji i unaprijeđeno međuinstitucionalno partnerstvo

Kroz projekte i međuinstitucionalnu saradnju AUZP će učestvovati na seminarima i obukama za zaposlene.

3.4.2 Unaprijeđeni tehnički kapaciteti AUZP

Po dogovoru, AUZP će preuzeti i preurediti za svoje potrebe postojeći montažni objekat, u vlasništvu Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada, koja će napraviti novu kućicu na lokaciji koja više odgovara njihovim potrebama.

3.4.3 Unaprijeđenje finansijske održivosti

Pored sredstava koje dobija po osnovu javne funkcije, AUZP će raditi na obezbjeđivanju dodatnih sredstava za sprovođenje planiranih aktivnosti. Takođe, dio sredstava AUZP može se obezijediti definisanjem naknada za korišćenje prirodnih dobara i pripremom i usvajanjem cjenovnika u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

4. TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH AKTIVNOSTI ZA 2025. GODINU

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti za 2025. godinu sadrži tematske oblasti, specifične ciljeve, kategorije, aktivnosti, kodove, indikatore sprovođenja, dinamiku sprovođenja aktivnosti, odgovorna lica, druge saradnike, procjenu sredstava potrebnih za realizaciju aktivnosti i izvore finansijskih sredstava koji proizilaze iz Petogodišnjeg Plana upravljanje za Spomenik prirode "Park šuma Gorica", za period 2024-2029., a koji je sastavni dio Godišnjeg Programa rada AUZP. Predloženi indikatori poslužiće za praćenje implementacije ciljeva i aktivnosti koji su dati kroz ovaj program.

Tabela 8. Planirane aktivnosti u godišnjem programu upravljanja

TEMATSKA OBLAST 1 - ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI												
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET				ODGOVORNA LICA I/ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI - drugi izvori)	NAPOMI
				Q 1	Q 2	Q 3	Q 4					
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Izradena studija boniteta zatečenog dendrofonda i projektna dokumentacija za pejzažno uređenje												
Istraživanje	1.1.1	Višće se pracenje stanja habitata 62A0 - istočno submediteranski suvi travnjaci	Izvištaj o zdravstvenom stanju		X	X	X	AUZP;	PMF	n/a	VS	
Istraživanje	1.1.2	Višće se pracenje stanja habitata 9250 - Šume i šikare makedonskog hrasta (<i>Quercus trojana</i>)-	Izvištaj o zdravstvenom stanju		X	X	X	AUZP;	PMF	n/a	VS	
Regulacija	1.1.3	Na osnovu izrađenog projekta vršće se u fazama uređenje terena i pejzažne arhitekture za lokacije na kojima se planiraju intervencije	Realizovane aktivnosti na pejzažnom uređenju vršnog platba		X	X	X	AUZP	Zelenilo, Komunalne usluge	n/a	VI	
Regulacija	1.1.4	Nastavće se mapiranje i pomocnih i privremenih objekata u privatnom vlasništvu iz zona II, III za uklanjanje	Mapirani objekti i obavješteni vlasnici		X	X	X	AUZP/Služba za administrativne poslove i Služba zaštite	Ekološka inspekcija, Komunalna inspekcija	n/a	VI	
Regulacija	1.1.5	Pratiti izmjene detaljnih urbanističkih planova za Goricu u skladu sa nadležnostima AUZP	Broj javnih rasprava u vezi sa izmjenama prostorno planske dokumentacije; Broj sastanaka sa nadležnim institucijama		X	X	X	AUZP	Glavni grad, Vlada crne Gore	n/a	VI	

Specifični cilj 1.2. (iz plana upravljanja): Kontinuirano praćenje stanja biosfere raznovrsnosti na području Park šume Gorica.

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Izrađena baza podataka o biološkoj raznovrsnosti koja se redovno održava											
Istraživanje	1.2.1.	Nastavice se saradnja sa Prirodnjačkim muzejom, PMF, CANU	Realizovane aktivnosti kroz Izvještaj	X	X	X	X	Stručna služba	Prirodnjački muzej, CANU, PMF	n/a	VS, DI
Istraživanje	1.2.2.	Ažurirana i unaprijeđena baza podataka vrsta i stanja	Dopunjena baza podataka	X	X	X	X	Stručna služba	Prirodnjački muzej, CANU, PMF	n/a	VS, DI
Istraživanje	1.2.3	Formirane se baza podataka za gljive	Baza podataka za gljive formirana			X	X	Stručna služba	Ekspert za gljive (mikolog), Agencija za zaštitu životne sredine	n/a	VS, DI
Specifični cilj 1.3. (iz plana upravljanja): Očuvanja povoljnog statusa populacija značajnih biljnih vrsta i zajednica u odnosu na rezultate početnih istraživanja											
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Promjene parametara praćenja stanja											
Istraživanje	1.3.1.	Radiće se na pripremi inventarizacije flore i zapoćeće se aktivnosti na istoj	Odraden izvještaj o prikupljenim podacima vrsta sa terena i karta proširanja istih	X	X			AUZP/Stručna služba	PMF, Eksperti za floru,	n/a	VS, DI
Regulacija	1.3.2.	Zapoćeće se popis endemičnih vrsta i izraditi protokol za njihov monitoring	Početni izvještaj o popisu endemičnih vrsta Sp	X	X			Stručna služba	PMF, Eksperti za floru	n/a	VS, DI
Regulacija	1.3.3	Sprovodiće se mjere očuvanja populacija značajnih biljnih vrsta i zajednica, bazirane na rezultatima monitoringa	Mjere zaštite i očuvanja sprovedene	X	X			Stručna služba	PMF, Eksperti za floru	n/a	VS, DI

Specifični cilj 1.4. (iz plana upravljanja): Utvrditi, nadzirati i regulirati invazivne vrste na području Parka.

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja) Promjene utvrđenih parametara praćenja stanja (rasprostranjenost i površina invazivnih vrsta). Praćenje implementacije aktivnih mjera zaštite (podaci o uklanjanju invazivnih vrsta)

Istraživanje	1.4.1	Nastavice se prikupljanje literaturnih podataka o invazivnim vrstama, te izraditi popis istih za Gorču	Napravljena Baza podataka o postojećim invazivnim vrstama	1	x	x	x	x	x	AUZP	PMF - Odsjek biologija, Agencija za zaštitu životne sredine	n/a	VS
Istraživanje	1.4.2	Nastavice se monitoring vrste <i>Robinia pseudoacacia</i> -bagrema na vršnom platu i njegovo uklanjanje	Izveštaj o monitoringu i o preduzetim mjerama na uklanjanju		x	x	x	x	x	AUZP	AUZP, po potrebi u saradnji sa PMF		VS, GG
Indikator specifičnog cilja 1.5.: Promjene utvrđenih parametara praćenja stanja.													
Istraživanje	1.5.1	Istražice se stanje populacije slijepih miševa radi dopune podataka iz studije	Izveštaj sprovedenih istraživanja sa planom monitoringa i arealom prostranja			x	x	x	x	AUZP	Spoljni ekspert	n/a	VS
Istraživanje	1.5.2.	Dodatno istražiti stanje populacije faune sisara i redovni monitoring	Izveštaj o sprovedenom istraživanju		x	x	x	x	x	AUZP		n/a	VS
Regulacija	1.5.3	Izradice se monitoring protokol za identifikovane gljive, akeanati na <i>Pseudobolivia benketii</i> i <i>Strobiloscypcha cupressina</i>	Izveštaj o sprovedenim istraživanjima sa planom monitoringa i arealom prostranja						x	AUZP	Spoljni ekspert	500,00	VS, DI
Specifični cilj 1.6.: Održavanje i unaprijeđenje stanja šume													
Indikator specifičnog cilja 1.6.: Urađeni planovi, izveštaji i aktivnosti na unaprijeđenju stanja šuma													

Regulacija	1.6.1.	Izradiće se planovi njege, zaštite i obnove park šume kao okvir za definisanje mjera zaštite i uređenja šumskih ekosistema	Uraden plan obnove park šume Gorica sa kartom i planom inervencija. Uraden plan sprovođenja mjera njege i zaštite	X	X	X	X	X	AUZP	Spoljni eksperti iz oblasti šumarstva	10,000.00	VS, DI
Regulacija	1.6.2	Sprovodiće se sanitarno-higijenske i uzgojne mjere (sanitarna sječa, proroda, orezivanje, potkresivanje, krčenje)	Uklonjena suva stabla i slomljene grane; izvršeno kresanje žbunja i redovno košenje trave. Izvršene pravovremene prorode na osnovu Plana njege, realizovane aktivnosti na suzbijanju korova i invazivnih vrsta	X	X	X	X	X	AUZP	AUZP/ Zelenilo d.o.o.	40,000.00	VS, DI
Regulacija	1.6.3.	Aktivnosti pošumljavanja će se vršiti u skladu sa donijetim Planom njege i obnove	Pošumljen lokalitet koji je određen Planom	X	X	X	X	X	AUZP	AUZP/volonteri	n/a	VS, DI
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Unaprijediti sistem zaštite od požara												
Regulacija	1.7.1	Uradice se Plan zaštite od požara	Uraden plan zaštite od požara park šume Gorica	X	X	X	X	X	Glavni grad	Spoljni eksperti iz oblasti protivpožarne zaštite i šumarstva	n/a	VS Glavnog grada
Regulacija	1.7.2.	Unaprijediti će se infrastruktura ranog otkrivanja požara	Unaprijeđenje sistema osmatranja ranog otkrivanja požara: postavljenje nove kamere, unaprijeđen softver za noćno osmatranje	X	X	X	X	X	Glavni grad	GG Služba zaštite i spašavanja GG	n/a	VS Glavnog grada

Regulacija	1.7.5.	Redovno održavanje postojećih protivpožarnih vlaka (orezivanje i košenje, plijevljenje i dr.) i uklanjanje suvih grana i žbunja pored staza kojima prolaze vatrogasna vozila	Protivpožarne vlake prohodne	x	x	x	x	AUZP	Zelenilo DOO, Služba zaštite i spašavanja Glavnog grada	n/a	VS, DI
------------	--------	--	------------------------------	---	---	---	---	------	---	-----	--------

TEMATSKA OBLAST 2. OČUVANJE NASLIJEDENIH (TRADICIONALNIH) I KULTURNO-ISTORIJSKIH VRIJEDNOSTI

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJU	PROCIJENJENA SREDSTAV A	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI-drugi izvor)	NAPOM
					1	2	3	4					
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): <i>Gradanke edukovani o važnosti kulturno-istorijskih spomenika i naslijeđenih tradicionalnih vrijednosti za lokalnu zajednicu i društvo u cjelini.</i>													
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): <i>Razvijeni programi edukacije i razvoja svijesti o važnosti kulturno-istorijskih spomenika i naslijeđenih tradicionalnih vrijednosti za lokalnu zajednicu i društvo u cjelini.</i>													
Istraživanje	2.1.1	Organizovanje sastanka sa nadležnim institucijama	Broj održanih sastanaka		x	x	x	x	AUZP	MKM, Istorijski institut	n/a	VS	
Edukacija	2.1.2	Edukacija posjetilaca Gorice o značaju i očuvanju kulturno-istorijskih spomenika	Broj edukativnih posjeta		x				AUZP	Obrazovne institucije	n/a	VS	
Edukacija	2.1.3	Promovisanje turizma koji je orijentisan na kulturno-istorijskim spomenicima Gorice	Broj turističkih grupa		x	x	x	x	AUZP	TO Podgorica	n/a	VS	

TEMATSKA OBLAST 3. UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, EDUKACIJA, INTERPRETACIJA I PROMOCIJA I SARADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJU	PROCIJENJENA SREDSTAV A	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI-drugi izvor)	NAPOMEN
					1	2	3	4					
Specifični cilj 3.1 (iz plana upravljanja): <i>Unaprijeđivanje infrastrukture namijenjene posjetiocima</i>													

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Struktura namijenjena posjetiocima je funkcionalna i dostupna svim kategorijama društva.

Regulacija	3.1.1	Održavanje mobilijara	Broj izvršenih intervencija	X	X	X	X	AUZP	Zelenilo d.o.o.	n/a	VS
Regulacija	3.1.2	Postavljanje rasvjete za postojeće info table	Broj postavljenih svjetiljki	X	X	X	X	AUZP	Komunalne usluge Glavnog grada	3.000	VS
Regulacija	3.1.3.	Uređenje tematskih edukativnih staza	Broj uređenih staza; Postavljen mobilijar; Postavljene edukativne staze	X	X	X	X	AUZP/Stručna služba	Zelenilo	2.000	VS

Specifični cilj 3.2. (iz plana upravljanja): Unaprijeđena i razvijena infrastruktura u svrhu edukacije i interpretacije

Indikator specifičnog cilja 3.2. (iz plana upravljanja): Infrastruktura izrađena u svrhu edukacije i interpretacije je u funkciji posjetilaca

Edukacija	3.2.1	Uređenje i opremanje zelene učionice na vršnom platu	Zelena učionica uređena i opremljena	X	X	X	AUZP/stručna služba	Evropska kuća			VS,DI
Edukacija	3.2.2	Postavice se novi informativni i edukativni sadržaji	Izveštaji o broju novopostavljenih sadržaja	X	X	X	X	AUZP			

Specifični cilj 3.3. (iz plana upravljanja): Razvijeni programi edukacije na području Park šume Gorica

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Posjetioci su edukovani o prirodnim i kulturnim vrijednostima Parka šume Gorica

Edukacija	3.3.1.	Obilježavanje važnih ekoloških datuma	Broj održanih događaja vezanih za obilježavanje važnih ekoloških datuma	X	X	X	X	AUZP	AUZP		
Edukacija	3.3.2.	Razviti Program edukacije "Upoznaj zaštićena područja Glavnog grada"	Program edukacije razvijen	X	X			AUZP, Stručna služba	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Zavod za školstvo		VS,DI

Edukacija	3.3.3.	Organizovanje tematskih edukativnih radionica u parku	Broj održanih radionica i broj njihovih učesnika	x	x	x	x	AUZP, Stručna i Administrativna služba	Osnovne škole/vrtići na teritoriji GG	VS, Evropska kuća
Edukacija	3.3.4	Uređenje edukativnih staza duž kojih bi se postavile info table pojedinih značajnih staništa	Broj označenih staza	x	x	x	x	AUZP	Zelenilo d.o.o.	2.000,00

Specifični cilj 3.4. (iz plana upravljanja): Park šuma Gorica je prepoznata kao zaštićeno područje i područje rekreacije i ljubitelja prirode

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Park šuma Gorica je uspješno promovisana i prepoznata kao zaštićeno područje, rekreativno područje za stanovnike Podorice i nezadržana atrakcija za ljubitelje prirode

Edukacija	3.4.1	Izrada vizuelnog identiteta Spomenika prirode „Park šume Gorica	Izraden vizuelni identitet	x	x	x	x	AUZP	Dizajnerska firma	n/a	VS, DI
Edukacija	3.4.2	Promovisanje Gorice na društvenim mrežama i sajtu Glavnog grada i AUZP	Broj objava	x	x	x	x	AUZP	Biro za odnose sa javnošću Glavnog grada	n/a	VS
Edukacija	3.4.3	Promovisati Goricu kao značajnu urbanu šumnu	Broj objava i članaka u štampanim i elektronskim medijima	x	x	x	x	AUZP	/	n/a	VS
Edukacija	3.4.4	Obilježavanje Dana „Park šume Gorica2	Dan obilježen	x				AUZP	Glavni grad, TOP	n/a	VS, DI
Edukacija	3.4.5	Organizovanje „Noći punog mjeseca“	Održan događaj	x				AUZP	Glavni grad, TOP	n/a	VS, DI
Edukacija	3.4.6	Organizovanje kulturnih manifestacija	Broj održanih manifestacija	x				AUZP	Glavni grad, TOP, Udruženje ljubitelja Gorice i prirode	n/a	VS, DI

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICAI I/ ORGANIZACION A JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREĐSTAV A	IZVORI SREĐSTAVA (VS-klasifika sredstva, DI - drugi izvor)	NAPON
				PRIORITET	Q	Q	Q					
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Svi zaposleni u Agenciji posjeduju neophodna znanja i vještine za upravljanje, i aktivnosti se sprovode u koordinaciji i partnerstvu sa ostalim relevantnim institucijama.												
Razvoj kapaciteta	4.1.1.	Obuka za monitoring gljiva	Sprovedene obuke Najmanje 5 izlazaka na tereni		x	x			AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Ekspert za gljive (mikolog)	n/a	VS
Razvoj kapaciteta	4.1.2	Održavanje redovnih sastanaka sa svim važnim akterima na lokalnom nivou	Broj sastanaka	x	x	x	x			Glavni grad, Zelenilo d.o.o., Služba zaštite, Čistoća d.o.o., Vodovod i kanalizacija d.o.o., Putevi d.o.o., TOP	n/a	VS
Razvoj kapaciteta	4.1.3.	Nastavak uspostavljene saradnje sa Univerzitetom/PMF, Prirodnjačkim muzejom	Broj zajedničkih aktivnosti	x	x	x	x			PMF, Prirodnjački muzej	n/a	VS
Razvoj kapaciteta	4.1.4.	Izrada potrebnih akata	Urađeni i usvojeni pravilnici, planovi, programi rada i drugi akti	x	x	x	x				n/a	VS

Razvoj kapaciteta	4.1.5	Izrada prijedloga cjenovnika za naknade za korišćenje prirodnih resursa	Prijedlog cjenovnika pripremljen	x	x				AUZP	Glavni grad, Vlada Crne Gore	n/a	VS
Razvoj kapaciteta	4.1.6	Obuka zaposlenih	Izjestaaj o sprovedenim obukama	x	x	x	x		AUZP	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja slevera; NVO	n/a	VS
<p>Specifični cilj 4.2.: (iz plana upravljanja): Unaprijeđeni tehnički kapaciteti AUZP.</p> <p>Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): AUZP posjeduje neophodan prostor za rad svih službi i neophodnu opremu za izvršenje poslova iz svojih nadležnosti.</p>												
Razvoj kapaciteta	4.2.1.	Adaptacija kućice na Gorci	Kućica adaptirana i koristi se za potrebe AUZP	x	x				AUZP	Glavni grad, Služba zaštite i spašavanja GG	15,000.00	DI

5. IZVORI FINANSIRANJA

1. Za realizaciju Godišnjeg programa upravljanja za Spomenik prirode "Park šuma Gorica" za 2025. godinu Glavni grad je obezbijedio namjenska sredstva za:

- revitalizaciju vršnog platoa 50,000.00
- održavanje
Gorice.....50,000.00
- izgradnju kućice 15,000.00
- osvjetljenje info tabli.....3,000.00
- uređenje edukativne staze u šumi makedonskog
hrasta.....2,000.00

2. Budžetom Glavnog grada za 2025. godinu za AUZP su opredijeljena ukupna sredstva u iznosu od 507,000.00 eura. Od ovog iznosa:

- 350,000.00 eura su data za javnu funkciju i iz ovih sredstava će se opredijeliti određena sredstva za aktivnosti predviđene Planom upravljanja za koje budžetom Glavnog grada za 2025. godinu nisu dati konkretni iznosi, dok će se ostale aktivnosti finansirati iz eksternih izvora: donacija i projekata.

GLAVNA DIREKTORICA

Jasna Gajević